SOMOGYAPÁTI JELENLÉT PONT TEVÉKENYSÉGEI

EZERARCÚ JELENLÉT – EMBERTŐL EMBERIG

caritas hungarica

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Szerzők:
Ginterné Kőhegyi Virág (Jelenlét Pont-programkoordinátor)
Hofferné Varga Éva (Jelenlét Pont-munkatárs, családmentor)
Károlyi Fanni (Jelenét Pont-munkatárs)
Orsós Róbert (Jelenlét Pont- munkatárs)

Szerkesztő:
Dr. Boros Julianna (regionális szakmai vezető)

Olvasószerkesztő:
Szabados Edina

Borítóterv:
eSCom Kft.

Kiadja:
Katolikus Karitász - Caritas Hungarica

Készült a *Fókuszban a gyermek* címmel
EFOP-1.4.5-20-2020-00001. azonosító számú projekt keretében.

2023

EZERARCÚ JELENLÉT – EMBERTŐL EMBERIG

A Katolikus Karitász Országos Központjának felzárkózási programja a Dél-dunántúli régióban

A **Katolikus Karitász** a Katolikus Egyház hivatalos segélyszervezete és hazánk egyik legnagyobb karitatív szervezeteként hosszú évek óta vesz részt országszerte felzárkóztató célú és öngondoskodást segítő programok kidolgozásában és megvalósításában. A Sellyei járásban 8 településen **(Téseny, Bogádmindszent, Kisszentmárton, Vejti, Lúzsok, Piskó, Sósvertike, Drávaiványi)** és a Szigetvári járásban 3 településen **(Patapoklosi, Somogyapáti, Somogyhatvan)** vagyunk jelen, segítjük a családokat embertől emberig a bajban.

MIÉRT CSINÁJUK?

Mert hiszünk az egyének, kiemelten a gyermekek és az őket nevelő családok készségeinek, képességeinek és attitűdjének fejlesztési lehetőségeiben és az erős helyi közösség megtartó erejében. Hisszük, hogy ezáltal a hátrányos helyzetű közösségek további leszakadása hosszútávon megállítható, és idővel képessé válnak az öngondoskodásra, mert erősödni tud felelősségvállalásuk egyéni és közösségi szinten is.

MIT CSINÁLUNK?

Helyszíni jelenlétünkkel, fejlesztő- és közösségi ház funkciót betöltő Jelenlét Pontok működtetésével, szervezeti erőforrásainkkal, kapcsolati tőkénkkel, valamint a helyi igényekhez, szükségletekhez igazodó szolgáltatásokkal és kisléptékű fejlesztésekkel segítjük és támogatjuk a közösségeket fejlődésükben.

HOGYAN CSINÁLJUK?

ÉRTÉKEK MENTÉN – a Katolikus Egyház értékeivel összhangban

JELENLÉTTEL – folyamatos, együttérző helyszíni jelenlét biztosításával és a példamutatás erejével

DIAGNÓZISSAL – a településen élők valós igényeihez és szükségleteikhez tervezett beavatkozásokkal

KOMPLEXEN – a „fogantatástól a foglalkoztatásig” terjedő szolgáltatásokkal és fejlesztésekkel

KÖZÖSEN – a közösséggel együtt: nem nélkülük, nem helyettük

FELELŐSSÉGGEL – a jelenlét felelősségével: tartós szerepvállalással

FOKOZATOSAN – apró lépésekkel

A projektről/programról röviden

2023. december 31-ig a „Fókuszban a gyermek” projekt finanszírozásában valósulnak meg tevékenységeink. A “Fókuszban a gyermek” projekt (továbbiakban: projekt, program) célja a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló 1404/2019. (VII.5.) kormányhatározatban meghatározott és a Kormány által kijelölésre kerülő **leghátrányosabb helyzetű településeken élő gyermekek esélyeinek növelése, életkörülményeinek javítása, a szegénység gyermekekre mért hatásainak mérséklése**, amelyet helyben elérhető, intenzív, komplex szociális munkával, családkísérséssel és a projekt keretében megvalósuló tevékenységek szakmai-módszertani támogatásával biztosít.

A program során összességében 300 település kerül bevonásra, amely a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (a továbbiakban: MMSZ) mintegy 15 éves, 2016-ban Magyar Örökség díjjal is kitüntetett „Jelenlét” programja alapján, a szervezet módszertani támogatásával és szakmai irányításával valósul meg. (www.fete.hu)

A Jelenlét módszer “fogantatástól a foglalkoztatásig” ívelő szemléletében a szociális munka alapvető szerepet kap a családdal való folyamatos kapcsolattartásban, problématérkép készítésében, a gyermek és a család szükségleteihez igazodó, adekvát szolgáltatásba való eljuttatásban és diagnózisalapú ellátás nyomon követésében. A projekt szakmai megvalósulásának alapjait, szabályozásának módszertani eszközrendszerét a *Kapcsoskönyv – A Jelenlét program építőkockái* című kiadvány tartalmazza.

Jelenlét Pont, ahol a tevékenységek megvalósulnak

Valamennyi új településen olyan, mindenki számára nyitott közösségi terek, ún. Jelenlét Pontok kerülnek kialakításra, melyek bázisául szolgálnak az egyénekkel és a családokkal végzett szociális munkának, helyet adnak különböző közösségfejlesztő tevékenységeknek, úgy mint a helyi lakosság aktivizálása, életminőségének javítása, képessé tétele, információ nyújtása, különböző emberek, csoportok és közösségek közötti kommunikáció segítése, képzés, oktatás, adósságkezelés, szakemberek bevonásával. Jelen vagyunk és segítünk a hét minden napján, krízis esetén rendelkezésre állunk. Minden Jelenlét Ponton 2-3 kolléga dolgozik, a ház tevékenységeit és programjait az adott Jelenlét Pont koordinátora szervezi együttműködve a kollégákkal. A Katolikus Karitász törekszik arra, hogy helyi szakembereket, munkavállalókat foglalkoztasson. A Jelenlét Pontok bérelt vagy a Katolikus Karitász saját tulajdonában lévő ingatlanok, a cél elsősorban, hogy infrastrukturálisan teret adjunk a programok megvalósulásának a helyi igények alapján. A Jelenlét Pontokon kialakításra kerülnek tanulósarkok, baba-mama fejlesztősarok/szoba, konyha, közösségi tér, de ezek mérete és adottságai a helyi lehetőségekhez igazodnak.

TEVÉKENYSÉGEK A JELENLÉT PONTOKON

Szociális segítés és közösségfejlesztés

Szociális munka, családlátogatás, ügyfélfogadás, ügyintézés: A „Jelenlét” program alapja az egyénekkel, a családokkal és a közösségekkel végzett szociális munka, valamint közösségfejlesztés.

Közösségfejlesztés (pl: táborok, felnőtt és gyermek csoportfoglalkozások): A közösségépítés és a közösségfejlesztés hosszú távú elköteleződés a település közössége mellett. Cél tehát, hogy olyan közösségépítő tevékenységeknek is helyet adjunk a Jelenlét Pontokon, amelyekre

[1]Forrás: Kapcsoskönyv https://fete.hu/wp-content/uploads/2022/05/Kapcsos_vegleges_oldalpar.pdf

építve újra vissza tudnak kapcsolódni a családok, és rajtuk keresztül a települések a mikrotérség és a társadalom körforgásába. A legfontosabb együttműködő partnerek: családok, települési önkormányzat, roma nemzetiségi önkormányzat, közüzemi szolgáltatók, szociális, egészségügyi, nevelési-oktatási intézmények, civil és egyházi szervezetek, kormányhivatal, rendvédelmi szervek, családsegítő és gyermekjóléti szolgálatok, védőnői szolgálatok.

Óvodai és iskolai előmenetel, átmenetek támogatása

A kialakított és működtetett tanulósarkok és játszóterek az infrastrukutrális fejlesztések részét képezik, melyek megfelelő tárgyi környezetet biztosítanak a tanuláshoz, fejlődéshez.

Jelenlét Pontokon megvalósuló iskolán kívüli tanulássegítés: A hátrányos helyzetű településeken a gyerekek nagy része már az iskolakezdéskor kudarccal indul. Az addig felhalmozott hátrányok miatt a gyerekek naponta kapnak visszajelzést arról, hogy nem elég jók. Ennek ellensúlyozására a Jelenlét Pontokban az óvodás- és iskoláskorú gyerekek számára is komplex szolgáltatásokat nyújtunk, amelyek támogatják őket az örömteli tanulás élményének megélésében. A tevékenységek célja az iskolai lemorzsolódás csökkentése, a gyermekek iskolai sikerességének növelése.

Szociális- és kompetenciafejlesztő programok szervezése

Egészséges étkezési szokások kialakításának támogatása, Jelenlét Pontokhoz tartozó kertek létrehozása és működtetése: A családokkal és közösségekkel folyó munka alapvető eleme az egészséges étkezési szokások kialakítása, támogatása, mert a minőségi táplálkozás hiánya miatti krónikus elhízás a célcsoportunkban már a gyerekeknél is kiemelt probléma. Ennek fontos eleme a Jelenlét Pontokon kialakított közösségi konyha, ahol a szülők és gyerekek rendszeresen sütnek, főznek, szélesítik különböző ételkészítéssel kapcsolatos kompetenciáikat, tudásukat, szemléletüket.

Szakemberek a programban

A településeken, a helyi lakosság körében felmért igények és szükségletek alapján határozott idejű szerződéssel, adott tevékenység, szolgáltatás biztosítására foglalkoztatunk szakembereket: tanítókat, szaktanárokat, munkaszocializációs tanácsadókat, adósságkezelési tanácsadót, addiktológiai konzultánst, mozgásfejlesztőket, meseterapeutát, művészetterapeutát, gyógytornászt, jogászt, mediátort, logopédust, fejlesztőpedagógust, stb. A Katolikus Karitász által létrehozott 11 Jelenlét Ponton a települések igényeire szabva, hálózatszerű működésben biztosítjuk szolgáltatásainkat.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK A PROGRAMRÓL A KATOLIKUS KARITÁSZ HONLAPJÁN ELÉRHETŐK: **WWW.KARITASZ.HU**

SOMOGYAPÁTI JELENLÉT PONT TEVÉKENYSÉGEI

Település

Somogyapáti Baranya megye nyugati, északnyugati részében helyezkedik el, közel a baranyai-somogyi megyehatárhoz. Földrajzi értelemben a Zselichez tartozik. A települést átszeli a Keleti-Gyöngyös nevű patak; ennek keleti oldalán található maga Somogyapáti, tőle nyugatra pedig a hozzácsatolt Adorjánpuszta, 1 km távolságban. A település része még az északra fekvő Dióspuszta nevű szórvány, mely 6 km-re található Somogyapátitól.
Somogyapáti a Szigetvári járásban helyezkedik el, a járásközponttól 7 km-re, a Fő utcából és két mellékutcából áll. A falu középpontjában található faluház, óvoda, bolt és háziorvosi rendelő.
Somogyapáti lakónépessége 475 fő, 198 lakóingatlan található a településen. A roma népesség aránya 60-70%-ra tehető, de a község lakosságának csak 5,5% -a vallja magát roma nemzetiségűnek. Adorjánpuszta településrészen 75 fő él 31 lakóépületben, Dióspusztán 46 fő, a lakóépületek száma pedig 40.
A viszonylag nagy átmenő forgalom miatt Somogyapáti tömegközlekedési helyzete a környékbeli falvakéhoz képest kedvezőbb, hiszen a Szigetvár és Kadarkút vagy Somogyviszló között közlekedő buszjáratok is érintik. Vasútvonal a települést nem érinti, Szigetvár a legközelebbi vasúti csomópont. Adorjánpuszta helyzete kedvezőtlenebb, mivel a távolsági buszjáratoknak (Pécs-Nagykanizsa) nem megállóhelye. Dióspuszta településrészt elszigetelt fekvése miatt menetrendszerű buszjáratok szintén alig érintik. Az elégtelen közlekedés problémát jelent a munkavállalás szempontjából, két műszakban például nem is lehet munkát vállalni a délutáni/esti járatok hiánya miatt. A településen egyre kevesebb kereskedelmi és egyéb lakossági szolgáltatás vehető igénybe: nincsen gyógyszertár és postahivatal (mozgó posta működik). Problémát jelentenek a rossz állapotú ingatlanok, és ezen belül a gyermekek számára nem megfelelő körülmények: a fürdőszoba hiánya; egy szobában élnek a szülők és a gyerekek; vizes, nem megfelelően tisztított, bútorozatlan lakások; pl. nincs megfelelő mennyiségű és minőségű ágy, íróasztal, mely nagyban megnehezíti a házi feladat elkészítését is a gyerekeknek.
A településen működik a Somogyapáti Általános Iskola, melynek beiskolázási körzete öt településre terjed ki, Somogyapáti, Basal, Patapoklosi, Somogyhatvan, Somogyviszló. A gyerekeknél jellemző hátrányok: alacsony szókincs, mozgáskoordinációs zavarok, figyelemhiány.
A munkanélküliséghez a munkahelyek és a közlekedés elégtelensége mellett nagyban hozzájárul a munkavégzéshez szükséges kompetenciák hiánya is.
A kisgyermekek szempontjából szükséges lenne egy bölcsőde, hogy minél előbb legyen napirendjük, közösségbe kerüljenek a szocializáció és megfelelő készségek elsajátítása érdekében.

Jelenlét Pont bemutatása

A Katolikus Karitász Jelenlét Pontja Somogyapátiban 2021.07.01-jén nyílt meg. Ekkor még a község teleháza biztosított számunkra helyet, 2022. áprilisában költöztünk különálló irodahelységünkbe, ahol már 4 munkatársból álló team dolgozik együtt. A tervek szerint a közeljövőben átadásra kerül egy felújított épület, mely a jelenleginél több helyiség kialakításával a Jelenlét Pont funkcióit és szolgáltatásait színvonalasabban tudja biztosítani. Egy fő programkoordinátor, egy fő Jelenlét Pont-munkatárs, és egy fő családmentor tevékenykedik a településen.
A térségben két szomszédos településen található Jelenlét Pont, Somogyapáti mellett Patapoklosi és Somogyhatvan településeken. A három Jelenlét Pont aktív együttműködéssel teszi még hatékonyabbá a szolgáltatások megvalósulását, szakmai, gyakorlati és logisztikai kooperációval segítjük egymás munkáját.
Mivel a térség iskolája Somogyapáti településen található, és mindhárom település gyermekei érintettek, a Somogyapáti Jelenlét Pont koordinálja az iskolával való szoros kapcsolattartást és folyamatos egyeztetést, a kölcsönös és rendszeres együttműködés kialakításának érdekében.

Szolgáltatások, tevékenységek:

- ügyintézésben segítségnyújtás
- jelenlétalapú szociális munka, családlátogatások
- nyitott közösségi tér
- kríziskezelés (élelmiszer, kályha, gyógyszer, szállítás)
- rendszeres délutáni, valamint ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódó gyermekfoglalkozások
- tanulássegítés
- fociedzés
- kick-box edzés
- médiaklub
- Mozgó Játszóbusz foglalkozásai
- óvodában iskolaelőkészítő foglakozások
- baba-mama klub
- mozgásfejlesztés
- gitároktatás
- rajzfoglalkozás
- babacsomagok biztosítása gyermek születése esetén
- esetmegbeszélő a település szociális, oktatási és nevelési szereplőivel
- nyári napközis táborok
- kirándulások
- adományok átadása
- rágcsáló- és csótányirtás
- kutyák ivartalanítása
- intézmények (óvoda, iskola), szolgáltatások (védőnő) megerősítése tárgyi adományokkal
- A Patapoklosi Biztos Kezdet Gyerekház számára segítségnyújtás a célcsoport bevonásában

---

Tanodajellegű foglalkozás, fejlesztő- és kézműves-foglalkozás

Hétköznapokon iskola után tantárgyi felkészítést, kézműves és mozgásos játékfoglalkozásokat tartunk a gyerekeknek.

Tantárgyi felkészítés, Somogyapáti Jelenlét Pont, 2023

Baba-mama klub

A 0-3 éves korosztály számára a védőnővel együttműködve baba-mama klubfoglalkozásokat tartunk.

Baba-mama klub, Somogyapáti Jelenlét Pont, 2023

Kétheti rendszerességgel érkezik hozzánk a Mozgó Játszótér, ahol különböző nagymozgásos játékokat játszhatnak a gyerekek, fejlesztés és közösségépítés céljából.

Mozgó Játszótér, Somogyapáti Jelenlét Pont, 2023

Kirándulások

A nyár folyamán a Katica tanyára kirándultunk a gyerekekkel. Ellátogattunk a Mecsextrém Parkba, és a pécsi Tettyére, ahol megnéztük a Mésztufa-barlangot is.

Katica tanya, 2023

Nyári napközis táborok

A nyár folyamán három ötnapos tematikus napközis tábort tartottunk, a témák a zene, a kézműves-foglalkozások, és játékok világa volt. A táborok keretén belül strandolni is voltunk a Szigetvári Gyógyfürdőben.

Kézművestábor, Somogyapáti Jelenlét Pont, 2023

Kézművestábor, Somogyapáti Jelenlét Pont, 2023

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat munkatársaival együttműködve bekapcsolódtunk az iskola pályaorientációs programjába.

Pályaorientációs nap, Somogyapáti Általános Iskola, 2023

Somogyapáti Jelenlét Pont, 2023

www.karitasz.hu